

Waterkampers

Ik woon nu ruim 16 jaar in Purmerend op een varend schip uit 1882. Wonen op het water kan ik iedereen aanraden. Op een schip of een ark heb je veel privacy, leef je dicht bij de natuur, heb je (meestal) leuke burens die elkaar kennen en helpen en slaap je heel vast. Hoe dat laatste komt weet ik niet, misschien werkt ons schip als een wiegje van 25 meter. Vraag het anders aan Mabel, die 'sliep' ook al eens op een schip.

Wonen op het water is van alle tijden. Tussen de ark van Noach en de drijvende watervilla's die ze nu bouwen zijn allerlei varianten bedacht. Mensen woonden op speciaal gebouwde woonvloten, werkten en leefden aan boord van hun vrachtschip, of bleven aan boord nadat zij, en hun schip, uitgewerkt waren. Het schip van de familie Timmerman, dat jaren aan de Kanaalkade bij de sluis lag, is hier een voorbeeld van.

Goedkoop

Vaak denken mensen dat ik 'noodgedwongen' op een schip woon. Vooral kinderen kunnen heel oprecht vragen of ik geen geld heb voor een 'echt' huis. Zonder hier nu uitgebreid op onze financiële positie in te gaan verzeker ik u: niets is minder waar. Laatst zag ik een makelaar die zijn koopwaar aanpreeft met de leus 'alles van woonark tot luxe villa', alsof het hier om twee uitersten gaat. De makelaar was blijkbaar al een tijdje niet op een moderne ark geweest, die qua luxe (en prijs) al lang niet meer onder doet voor menig huis. Centrale verwarming, jacuzzi, vaatwasser, dakterras, sauna? Bedenk het maar en ik heb het al eens in een waterwoning gezien. En op het fabeltje 'koud in de winter' wil ik na 16 jaar niet meer ingaan. Waarom zou je een huis wel kunnen isoleren en een schip niet? Ik heb het nooit begrepen. Maar ik zal deze woonvorm niet te uitbundig aanprijzen: dat drijft alleen maar de prijzen op die de afgelopen jaren toch al vrolijk meegestegen zijn met die van de huizen. Kijk zelf maar eens op internet om een idee van de kosten te krijgen.

Overheid en waterwonen

De relatie tussen de overheid en mensen die op het water willen wonen was vroeger op zijn minst 'troebel' te noemen. Tussen 1918 en 1998 werd de toon gezet door de 'wet op woonwagens en woonschepen'. Die wet was vooral gericht op het 'beschermen' van alle arme reizigers die in de ogen van de overheid veel te veel hun eigen gang gingen en daarbij ook nog besmettelijke ziekten verspreidden. Een leerling uit het woonwagenkamp in Monnickendam noemde me ooit 'waterkamper'. Die term heb ik als geuzennaam aangehouden. Er zijn ook wel overeenkomsten: ook op het water tref je vaak mensen aan die

erg aan hun vrijheid gehecht zijn en gewoon lekker een beetje willen aanrommelen zonder al te veel regeltjes van de overheid. Echte liberalen, merkte iemand van de VVD eens op, hoewel ik in mijn omgeving vooral linkse mensen aantref. Het waterwonen werd vaak gekenmerkt door een bijna permanent gevecht tussen waterwoners die gewoon wilden wonen zoals ze woonden en allerlei overheden die dit vooral wilden beperken onder de noemer welstand, waterhuishouding, milieu, of nog erger: in het belang van de bewoners zelf. Een denkfout die vroeger vooral bij linkse regenten voorkwam.

Waterwonen nu

In dit denken is de afgelopen jaren een enorme omslag te zien: bij veel grote woningbouwprojecten worden arken wel opgenomen en de varianten op het thema 'historische haven' schieten als paddestoelen uit de grond. Ook in Purmerend is het huidige college eindelijk van plan een echt ligplaatsenbeleid te formuleren. Na decennia lang aanrommelen, waarbij het 'beleid' vooral bepaald werd door ambtenaren en andere overheden, wordt nu serieus nagedacht over regels voor het waterwonen. Wethouder Kroese is een open gesprek aangegaan met de bewoners van de arken aan de Wheredijk en de bewoners van de historische schepen aan de Purmerdijk. Voorstellen hierover zullen deze periode aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Hierdoor kunnen zaken duidelijk geregeld worden en krijgt de overheid de kans om zelf een eind te maken aan de vermeende 'wildgroei' waar ze altijd zo bang voor is geweest. Helaas zal ik dan niet meestemmen in de raad.....

Jos Lutz
Oktober 2003